

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6.50 mesečno, četrtletno K 19.50.
Če pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 6.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Ultimat je pokopan.

LDU Beograd, 4. februarja. Italijansko časopisje je začelo proti Jugoslaviji zopet živahno borbo in zahteva od ministrskega predsednika Nittija, naj ne popusti od stavljenih zahtev. Konferenca poslanikov v Parizu je ponovno razpravljala o našem odgovoru na ultimat. Njeno mišljenje za sedaj še ni znano, toda sodi se, da je ultimat pokopan.

Francija in Jadran.

LDU Beograd, 4. februarja. Iz Pariza javljajo, da je francoska vlada pripravljena podpirati vsak predlog, pa naj pride že iz Rima ali iz Beograda, da bi le omogočil sporazum med Italijo in Jugoslavijo.

Novi protesti proti ultimatu.

LDU Beograd, 4. februarja. Tekom včerajšnjega dne je vlada prejela iz vseh krajev naše države nove protestne izjave proti zavezniškemu ultimatu.

Italijanska laž.

LDU Beograd, 4. februarja. V nekaterih naših listih je bilo javljeno, da je minister za zunanje stvari dr. Trumbić odklonil neposredna pogajanja z Italijo. Te vesti so v vsakem oziru netočne, ker dr. Trumbić nikdar ni odbil neposrednih razgovorov. To vest so prinesli italijanski listi kot volilno spletko.

Poplava od iztoka.

LDU Beograd, 4. februarja. Naše oblasti se pripravljajo za sprejem ruskih beguncev iz Odese, ki bodo došli preko Carigrada.

Revolucionarci v Vladivostoku.

LDU Washington, 4. februarja. Reuterjev urad poroča: Vojni urad je dobil sporočilo, da so revolucionarci zasedli Vladivostok.

Habsburžani se ne smejo vrniti.

LDU Pariz, 4. februarja. Sklep poslaniške konference proti vzpostavitvi habsburške dinastije, je bil takoj izročen zastopnikom Avstrije, Madžarske, Poljske, Romunske, Jugoslavije in Čehoslovaške.

Vojvoda Tieck — madžarski kandidat.

LDU Pariz, 4. februarja. „Petit Parisien“ priobčuje daljši članek o vprašanju vzpostavitve kraljestva na Madžarskem in razpravlja o možnosti, da bi vojvoda Adolf von Tieck, svak angleškega kralja, zasedel madžarski prestol.

Pred poljsko - boljševiškim mirom.

LDU Nauen, 4. februarja. Boljševiška mirovna delegacija je izvedela iz Moskve, da je Poljska ustavila priprave za vojno proti sovjetski Rusiji.

LDU Nauen, 4. februarja. Po poročilu poljskega poslaništva v Londonu, naslovljenega varšavski vladi, je Lloyd George odklonil podpiranje poljske armade zoper napade boljševikov in izjavil, da se ne bo nikakor protivil sklepu miru med Poljsko in sovjetsko Rusijo. Kakor poroča «Morning-post» iz Varšave, je napravila ta vest globok vtis na varšavsko časopisje, ki sedaj živahno polemizira proti Lloyd George-u. Po angleških virih se dela energično na to, da bi Poljska ustavila sovražnosti.

Lista vojnih zločincev izročena in vrnjena.

LDU Pariz, 4. februarja. Kakor poročajo jutranji listi, vsebuje nota poslaniške konference izročena von Lersnerju, spremno pismo in listo krivcev. Pismo je le kratko in opozarja vlado na to, da se je pri sprejetju člena 228 mirovne pogodbe obvezala, da bo izročila krivce. Lista vsebuje končnoveljavno 880 imen. Spremno pismo in lista se bosta prihodnji teden uradno objavili.

LDU Pariz, 4. februarja. Agence Havas poroča: Von Lersner je ministrskemu predsedniku Millerandu vrnil včeraj mu izročeni imenik krivcev in mu sporočil, da se odreka svojim funkcijam kot predsednik nemškega mirovnega odposlanstva ter da se povrne v domovino. Poslaniška konferenca proučuje vsled tega nastali položaj.

Italijani zapuščajo Inomost.

(Izvirno.)

Inomost, 4. februarja. Včeraj je zapustil Inomost italijanski poveljujoči general Rossi ter se vrnil v Italijo. Posadka mu sledi še tekom tega tedna. V mestu ostane samo civilna misija. Potne liste prevzame kmalu it alijski konzul.

Še o repatici.

Ultimatum zapadnoevropskih imperijalistov je bil za široke sloje našega naroda kakor neznana repatica, ki se nenadoma pojavi na nebu in s svojim zloveščim sijem spominja na pogin in konec. V tem siju smo vsi trenutno pogledali krog sebe in se iztreznili. Naše notranjepolitično življenje je v zadnjem času zabredlo v blaten predvojni klanec; dragoceni zaklad narodne svobode smo naložili na Krpanovo kobilo strankarstva ter jo z bičem poganjali naprej. Ultimatum nas je spomnil, da z vseh strani zijajo odprtine in luknje; opozoril nas je na to, da ima naša svoboda le toliko sigurnosti, kolikor trdna je podlaga, na kateri leži. In na manifestacijah, ki so se vršile pretečene dni širom naše domovine, nas je postalo sram, da smo našli našo mlado svobodo na slabem predvojnem kljusetu in na potu, ki ne vodi k velikim ciljem naroda in cele dobe. Zato so bila ta manifestacijska zborovanja tako lepa in polna navdušenja: povzdignili smo se nad klanec ter ugleдали široko obzorje, na katerem je zlovešče sijala čudežna repatica z zapada.

Vedeli smo, zakaj prihaja in kaj se skriva izza nje. Poslale so jo tiste temne sile, ki so dolga stoletja ovirale naš narodni razvoj ter kužile zrak nad nami. Imperijalizem je bil vedno enak: pa naj je prišel z te ali one strani, v tem ali onem času. Imperijalizem kraljev je izzval boje med kralji, imperijalizem narodov boje med narodi. Vsaki dobi se je prilagodil, na vsakih tleh je uspeval. In ta zlovešča repatica nam je svetila še nedavno s severa, zdaj nam pa sveti z zapada.

Naše stališče je bilo takoj jasno. Ultimatum ni bil trenuten pojav; dobili smo ga že v podobi raznih mirovnih pogodb, borili smo se proti njemu ob podpisu senžermenske mirovne pogodbe, borimo se pred sklepom miru z Madžari in če bi nam Bog naklonil

še več sosedov, bi se bili borili tudi tam. Naravno je, da ga nismo mogli sprejeti in da je naš odgovor zadnja možnost, katero smo mogli priznati za rešitev jadranskega vprašanja. Vsled tega z nestrpnostjo pričakujemo znamenj, ki se bodo pojavila na nasprotni strani.

Pravzaprav pa je stvar tako jasna, da se dajo predvideti vsi učinki in vse končne posledice. Mi, če hočemo ostati svobodni narod, lahko zastopamo le eno stališče in to je nepotvorjena, resnična samoodločba narodnih enot. Veliki narodi ali države lahko priznajo tudi to stališče, lahko pa ga odklonijo. Naivna bi bila trditev, da so veliki narodi praviloma tudi kulturnopolitično veliki; opozarjamo samo na dunajski kongres l. 1814, ki je pokazal, da je bodočnost dana prav onim malim državam, ki se takrat niso smele udeleževati politične ureditve v Evropi, zakaj odločilno besedo so si pridržale štiri veledržave. S tem so male države dobile priložnost, da goje revolucionarne ideje z veliko večjo svobodo, kot so jih smeli gojiti prosvetljeni krogi v veledržavah. Čez štirideset let se je pokazalo, da je bila politična ideologija teh velikih držav poražena že na dunajskem kongresu in da so takratno politiko vodili slepci.

Stališča so torej povsem jasna. Tudi če bi se zapadnoevropski imperijalisti spustili v kak slab kompromis, se položaj bistveno ne more spremeniti. Stališče antantnih držav je tako naravno, kakor je naravno naše stališče. Zgodovina bo neusmiljeno raztrgala vse današnje pogodbe, ki ne slone na tistih načelih, katera je po-

stavila ona sama. Samoodločba narodov in svetovna demokracija ste načeli, vzrasli iz tal sodobne kulture in posvečeni s krvjo milijonov. To se ne da trajno potvoriti, kaj šele zanikati ali izbrisati.

Potrebno je zgolj, da ostanemo brezpogojno zvesti stališču na katerega nas je postavila zgodovina, zakaj z njim zmagamo in z njim pademo. Manifestacije zadnjih dni so nas zopet poživele, utrdile, razjasnile nam vidike. Ves trojedini narod je izpovedal jasno in odkrito svojo voljo ter odklonil ultimatum. S tem je repatica z zapada izgubila svojo grozo in postala navaden pojav, kateri zamore samo utrditi naše zaupanje in našo vero v lastno moč ter v zmago tistih velikih načel, katerim se pod nobenim pogojem ne izneverimo!

Zamena kron.

(LDU.)

Finančno ministrstvo objavlja potem presbira ministristva za zunanje stvari službeno: Naredba o povlačenju kronskih bankovcev avstro-ogrske banke po 20, 50, 100 in 1000 K iz prometa se glasi: Dne 3. februarja t. l. se prične povlačenje kronskih bankovcev avstro-ogrske banke v zameno za kronsko-dinarske bankovce Narodne banke kraljestva SHS. Za sedaj se ta naredba nanaša samo na ona ozemlja našega kraljestva, kjer pred vojno krona ni bila zakonito plačilno sredstvo. Dan, ko se bo pričelo povlačenje istih novčanic na ostalem ozemlju našega kraljestva, se bo objavil v najkrajšem času. Dne 6. februarja t. l. kronske novčаницe avstro-ogrske banke prenehajo biti zskonito plačilno sredstvo na ozemlju, kjer se je povlačenje pričelo dne 3. februarja t. l.

Na podlagi tega, počenši od 25. februarja naprej, nihče ni več dolžan plačevati svoje obveznosti, dogovorjene v kronah, s kronami avstro-ogrske banke Počenši od 26. februarja

t. l. se v gori označenih delih naše kraljevine kronske novčаницe stavijo iz tečaja. Izvzeti so bankovci po 10, 2 in 1 krono, ki ostanejo v prometu še nadalje. V zmislu člena 15 zakona za Narodno banko kraljestva SHS, postanejo njene nove kronsko-dinarske novčаницe splošno zakonito plačilno sredstvo. Ker se te novčаницe glase na dinarje in na krone, se morejo v njih plačevati tako obveznosti v dinarjih kakor tudi obveznosti v kronah. Dolžnik se oprosti vsake svoje obveznosti, ako plača dolžno vsoto v kronskih-dinarskih novčаницah Narodne banke kraljestva SHS.

Upnik je dolžan sprejeti te novčаницe v poravnavo svoje terjatve. On nima pravice, zahtevati od dolžnika izplačanje terjatve v kronskih bankovcih avstro-ogrske banke, niti v dinarskih novčаницah Narodne banke. Vsakdo je dolžan sprejeti nove novčаницe Narodne banke kraljestva SHS pri vseh plačilih. V času, dokler kronska novčаницa avstro-ogrske banke in dinarska novčаницa Narodne banke še ni vzeta iz tečaja, ima dolžnik, oziroma plačnik pravico, plačati v katerikoli izmed omenjenih treh vrst novčаниц. Državna blagajna na ozemlju kraljestva, kjer se povlačenje kronskih novčаниц prične 3. februarja t. l., sprejema novčаницe avstro-ogrske banke v zameno za kronsko-dinarske novčаницe Narodne banke kraljestva SHS zaključno do 5. marca t. l.

Prebivalstvo se opozarja na to, da na onem ozemlju kronska novčаницa avstro-ogrske banke preneha biti zakonito plačilno sredstvo s 26. februarjem t. l. in da je po 5. marcu t. l. nobena državna blagajna ne bo sprejela več, niti pri izplačilih, niti v zameno za druge vrste novčаниц. Kedaj se prične zamenjava pri nas še ni znano, vršila pa se bo po istih predpisih, kakor sedaj v Srbiji in Črnigori.

Politični pregled.

Prya seja Zveze narodov. Dne 16. m. m. se je vršila v Parizu na Quay d'Orsayu prva seja Zveze narodov, katero je otvoril Leon Bourgeois. V svojem govoru je rekel med drugim: „Dan 16. januarja 1920 bo ostal v zgodovini, kakor dan rojstva novega sveta. Da se prepreči nove vojne, je mirovna konferenca omejila vse narodne države tako, kakor je bilo

Radivoj Rehar.

Manever.

(Konec.)

— Marica, nevedne so te moje ustnice, da se dotaknejo papirja na katerem je vpo-dobljena tvoja rajskonedolžna milina, nevedne, a vkljub temu in vkljub vsemu te ljubim. Marica moja, ljubim te in te bom ljubil vedno, vedno pa naj se zgodi karkoli. Priznam, grešil sem, toda kedo ne greši, kedo, Marica moja? Če me sprejmeš, takega kot sem, potem bom skušal, da z ljubeznijo izmijem s sebe ta črni madež, ki se me drži. Če me pahneš od sebe bom šel molče v noč in blodil v njej, dokler ne vtonem v močvirje najtemnejše globine. Potem zdravstvuj, zdravstvuj in odpusi vsaj po smrti odpusti grešniku, ki je padel. . .

Dalje ni mogel, popuščale so mu moči. Obesil je fotografijo nazaj na zid. Njegove oči so bile vse polne solz, ko je prijel za klobuk ter si ga potisnil na glavo.

Zunaj na ulici* so se* ravnokar prižgale električne luči, ko je stopil učitelj Janko Šlak izza velikega portala trinadstropne hiše na cesto, ki je vodila v mesto. Klobuk je potisnil globoko na oči, kakor, da bi se bal, da mu kedo ne pogleda vanje, da ne razbere iz njih misli, ki so vihrale v njegovi izmučeni duši.

Spomnil se je bil svojega prijatelja, dr.

Mirkota Janca, odvetniškega koncipijenta, spomnil, da je tudi on nekoč zahajal k Milki in napolil se je, da ga poseti ter mu razloži, kaj se mu je zgodilo. Končno je došel pred široko dvonadstropno hišo, zavil v vežo, stekel po stopnicah ter pozvonil v prvem nadstropju na desno. Vrata so se odprla in med dvermi se je prikazala debelušasta ostarela ženska ter ga vprašala, česa želi. Janko je bil tako zatopljen sam vase, da se je komaj spomnil po kaj da je pravzaprav prišel.

— Z gospodom doktorjem Jancem bi rad govoril.

— Žal, če bi bili prišli samo še pred par minutami, pa bi ga bili našli, tako je pa ravnokar odšel.

— Vam ni povedal kam?

— Nima navade, da bi mi pravil, kam gre. Skoro gotovo pa ga najdete v kavarni.

— V „Minervi“, kaj ne?

— Da, da, v „Minervi.“

— Hvala lepa, gospa. Zbogom!

Vrata so se zaprla in Janko je romal spet dalje proti kavarni „Minerva.“ Ko je vstopil je našel koncipijenta ravno samega; sedel je v kotu pri zadnji mizi ter čital časopis.

O, zdravo Janko, se je začudil, ko ga je zagledal, da si se vendar za nekaj časa odtrgal od one, kakor sem slišal tičiš vedno pri njej, ha-ha-ha.

— Ne spominjaj me nanjo, je odvrnil Janko žalostno ter prisedel.

— Zakaj? Kaj ti je storila?

— Nekaj strašnega. . .

— Pa vendar ne? Govorj!

— O, da bi mi nikoli ne bilo treba! Ti si tudi hodil k nji, kaj ne?

— Sem, toda od tedaj je že dobro leto dni.

— Potem jo gotovo poznaš?

— Kot slab groš, Janko. Toda povej mi najprej, kaj se ti je prigodilo.

— Mirko, je šepnil učitelj in na obrazu se mu je poznalo, da ga je sram. Mirko, ona je v drugem — stanu. . .

— S teboj?

— Pravi! . . .

— Ha-ha-ha, izvrstno, imenitno! Koncipijent se je zakrohotal, da so se od drugih miz začudeno ozrli vanj. Janko pa je pobledele še bolj.

— Ti se tega veseliš? Ali nisi moj prijatelj? je vzkliknil učitelj užaljeno.

— Ravno radi tega se smejem.

— Zakaj?

— Ker mi ugaja. Danes ti je pisala, kaj ne?

— Da, kako veš?

— Ker je tudi meni.

— Danes?

— Ne, ampak pred letom.

pravično . . . Besede cesarja Viljema o sveti nemški vojni so bile napram tej ironiji pač še zelo pametne. „Rojstvo novega sveta“ in „pravično omejitev“ čutijo res vsi „osrečeni“ narodi, najbolj pa mi — Jugoslovenci.

Poljska. Po vseh trdih lekcijah, ki so jih Poljaki dobili v zgodovini se vendar ne morejo ofresti romantike. Združijo se s komurkoli, samo da zadovoljijo svoje aspiracije v malem, ne glede na žalostno notranjo situacijo države same. Podjarmili so si Ukrajince, Nemce, Litavce, ne upoštevajoč primerov zgodovine, da nima nobena nadvlada dolgega življenja. Toda ni jim dovolj to, kar imajo in kar bi radi imeli, oškodovali bi radi svoje sosede ter jih kolikor mogoče napravili šibke. Sedaj jim ni prav, da dobe Čehi Slovaško in Podkarpatsko Rusijo. V zadnjem času so prišle na dan razne nečedne spletke, ki so jih kovali v zvezi z Madžari. V vseh dolgih letih suženjstva se ni Poljska nič naučila, danes, ko se je zopet dvignila iz groba je isto kar je bila nekoč — Italija severa.

Vodja nemških komunistov. Danes je, kakor znano, vodja nemških komunistov dr. Helphand-Parvus. Rojen je bil ta človek kot žid v krakovskem predmestju, študiral v Krakovu. Ušel potem s ponarejenim potnim listom v Švico ter prepotoval od onega časa Rusijo, Turčijo in mnogo drugih držav, kjer je študiral socializem. Med svetovno vojno je postal turški liferant ter se tako dokopal do ogromnih milijonov. Danes je tudi odkrito, da je bil on tisti, ki je financiral importacijo Ljeninga, Trockega et consortes v plombiranih vagonih v Rusijo. Sedaj je postal vodja nemških komunistov ter vzdržuje s svojim ogromnim denarjem silno razširjeno komunistično propagando.

Občinske volitve v Opavi. 29. m. m. so se vršile v glavnem mestu nekdanje avstrijske Šlezije, katera pripada sedaj češkoslovaški republiki, občinske volitve. Izid je sledeči: združena češka lista je dobila 2 041 glasov (6 odbornikov), češki socialni demokrati 583 glasov (2 odbornika) skupaj torej 8 odbornikov; nemški narodni socialisti 11 odbornikov, nemški nacionalci 8 odbornikov, krščanski socialci 5 odbornikov, končno pa je bil izvoljen še en žid. Od 17 342 vpisanih volilcev se jih je udeležilo volitev v celem 14.837.

— Kaj ti je pisala?
— Isto kot tebi.
— Tudi tebi?
— Da!
— In kaj si storil potem?
— Nič.
— Kako nič? Nekaj si vendar moral ukreniti.
— Kaj bi ukrenil?
— Kako, zakaj?
— Ker ni bilo res.
— Pa je pisala. . .
— Seveda je pisala, ker je mislila, da me bo s tem vjela. Pa me ni, ha-ha-ha!
— In ti ji enostavno nisi verjel?
— Pa še kako sem ji verjel. Mislil sem, da zblaznim. Šel sem takoj k nji pa — tu se je koncipijent znova zakrohotal — še tisti večer spoznal, da je le — manever. Ozirerjal sem jo ter odšel.
— Izvrstno, morda je sedaj isto, se je razveselil Janko.
— Brez dvoma, le prepričaj se.
— Takoj grem k nji.
— Da, takoj pojdi. Pa se potem vrni, počakal te bom tu. Velja?
— Velja!

Ves vesel in poln upanja je zapustil Janko kavarno ter se napotil k Milki na — poslednji posest. Kajti, ko se je čez dobro uro vrnil v kavarno sta se prijatelja smejala in pila, kakor nikoli poprej.

Dnevne vesti.

† Major Koblitz. V Celju je umrl v nedeljo 93 let stari upokojeni avstrijski major Koblitz. Bil je stara dobričina in v Celju jako poznan.

Umrl je dne 3. t. m. v tukajšnji bolnici državni redar Jakob Pertot, doma iz Barkovelj pri Trstu. Podlegel je sušici, katero je dobil vsled prenaporne službe ob prvih dneh prevrata v Mariboru. Pogreb se vrši danes ob 2. uri popoldne iz mestne bolnice na pokopališče v Pobrežju.

„Ausrotten“, to je bilo geslo graških in mariborskih junakov, ko se je gnala nemška sila proti Srbiji. Kričali so, da je treba iztrebiti srbski rod, pobiti žene in otroke. In tako so tudi delali nemški vojaki. Znani so nečloveški zločini, ki jih je zakrivila avstrijska soldateska nad srbskimi ženami in otroki. Ko so prišli težki časi, so naši otroci v Bosni umirali od lakote; izvezili so vse iz jugoslovanskih dežel, da bi narod poginil od glada. Takrat ni bilo usmiljenja za srbske otroke. Danes pa se nabira za gladno dečo v Gradcu. Strašna je Nemezis. Vemo, da je za tem več nego človekoljubje. Mi še nismo ozdravili in pozabili — svojih ran.

Manifestacije za neodrešeno domovino in Nemci. Celjska «Nova Doba» piše v svoji zadnji številki, da se čutijo nekateri Nemci užaljene, da se jih ni povabilo k manifestacijam, ki so se vršile zadnje dni, kar pa je le navadna hinavščina; kajti na manifestacijsko zborovanje so se povabili vsi meščani, ne glede na narodnost. Nemška užaljenost, katero kažejo sedaj je samo krinka s katero hočejo napraviti patrijotične obraze. Mi bi pripomnili k temu samo še to, da bi izguba Jadrana pomenila katastrofo istotako za nas Jugoslovence, kakor za one, med nami živeče Nemce.

Ruska brzoljavna agencija je pričela poslovati v Beogradu. Izdajala bo dnevno vesti o vseh važnejših dogodljajih v Rusiji.

Za 8 milijard bankovcev nove Narodne banke se je že dotiskalo v teh dneh.

Brzojavni promet z Bulgarijo je dovoljen in sicer za državne, službene in zasebne brzojavke. Pristojbina znaša 15 par (60 v.) za besedo. Minimum znaša 1 dinar (4 K.)

Vest v eni naših zadnji številki, da so bili prijeti tatovi, ki so odnesli iz pisarne dr. Ljopolda dva pisalna stroja, ne odgovarja resnici. Tatvina je ostala do danes še nepojasnjena.

Samostojna kmetska stranka je ustanovila v Celju svoje strankino tajništvo.

Odsek za določevanje cen v Mariboru je določil: Cena 5 dkg težkim in iz moke ničlarice, ki stane danes 11 K kilogram, pečenim žemljam se z ozirom na povišanje cene moki zviša od 50 h na 60 h. Peka črnega kruha z event. forciranjem podraženih žemelj ne sme zato trpeti. Kavarnarji, gostilničarji in branjevci kakor tudi prodajalci klobas smejo take žemlje prodajati po 10 h dražje kakor peki. Za krompir se določi ravnalna cena po 2 K 80 h za kg do 1. 3. 1920. Za čebulo (svežo) se tudi določi ravnalna cena po 7—8 K za kg.

Licitacija konjskega gnoja. Dne 7. februarja 1920 ob 9. uri zjutraj se vrši pri upravi Meljske vojašnice licitacija konjskega gnoja. Interesenti se naj na omenjeni dan zgledajo v objektu VI. Meljske vojašnice prtiličje.

„**Jugoslovenska Borza**“ je začela izhajati sedaj v dveh izdajah. Ena je tiskana v latinici, druga pa v cirilici.

Švedsko-madžarsko papirno društvo je ponudilo naši državi v kompenzacijsko zameno 100 vagonov papirja.

Sol in petrolej na Štajerskem. Podpolkovnik Davorin Žunkovič je potom trudapolnih raziskovanj krajevnih imen v svoji knjigi „Etimologični krajevpisni slovar“ in kot znamenit geolog prišel na sled mnogim naravnim zakladom, ki počivajo več ali manj globoko pod površjem naše Štajerske. Prišel je na sled premogu, železu, slatini, soli, petroleju itd. Petrolej se na-

haja že na površju zemlje sol pa se je tam nekdanj že kopala, a te rudokope je dala Avstrija uradno zasuti, da se ni škodovalo državnemu monopolu. Meseca marca se namerava pričeti z vrtnjem.

Slov. mestno gledališče.

Koncert Jurice Tkalčica in Cirila Ličarja. Koncert, ki ga priredita v ponedeljek, dne 9. t. m. naša jugoslovenska umetnika, Jurica Tkalčič in C. Ličar, obeta našemu Mariboru nenehno navaden umetniški užitek. Ravnateljstvo slov. mestnega gledališča se je potrudilo, da preskrbi, v času vsakdanjih plehkih predpustnih zabav, tudi onim nekaj, ki se zanimajo za resno umetnost, in jim ni do vsakdanjosti. Jurica Tkalčič je žel svoje prve velike umetniške uspehe v Parizu, po katerih je postal kmalu poznan tudi drugod. Velike uspehe je žel tudi na Dunaju in v Budimpešti. Sedaj se je vrnil po dolgih letih v osvobojeno domovino ter pričinja svojo umetniško turnejo po naših mestih. Za svoj prvi koncert si je izbral baš naš, na novo osvobojeni Maribor; radi tega bi bilo želeto, da bi mu tudi naše občinstvo posvetilo ono pozornost, ki jo kot priznan umetnik zasluži.

Zadnje vesti.

Stambulinski proti boljše-vikom.

LDU Beograd, 4. februarja. Iz Sofije javljajo, da je imel Stambulinski v sobranju govor proti prevratnim tendencam. Pri tej priliki je vzkliknil proti komunistom: «Ne bojim se vaših groženj! Ako hočete revolucijo, poizkusite, toda uničiti vas hočem! Vem, da imam razen zvestega vojaštva za seboj tudi nepokvarjen narod!»

Posvetovanje o meničnem tečaju.

LDU Pariz, 4. februarja. «Petit Parisien» javlja iz Londona, da se je včeraj vršila važna finančna konferenca, katere so se udeležili Chamberlain, bankirji in zastopniki delavstva, da se posvetujejo o meničnem tečaju.

Naredba glede sprejemanja bolnikov.

LDU Beograd, 4. februarja. Po naredbi ministrstva za zdravstvo se imajo sprejemati v vse državne bolnice bolniki, ki iščejo po nasvetu zdravnika postrežbe radi akutnih nalezljivih boleznih. Ta naredba velja le za Srbijo in za Črnogoro, dočim se za ostale pokrajine naše države pripravlja nova.

Antanta in Holandska.

LDU Pariz, 4. februarja. Konferenca poslanikov se je bavila s sestavo nove note, ki naj se odpošlje nizozemski vladi glede izročitve bivšega nemškega cesarja. Poročila, ki so bila o vsebini te poslanice objavljena, nikakor niso resnična. Za enkrat se še ne nameravajo nasilna sredstva, kakršno bi bilo prekinjenje diplomatskih odnošajev z Nizozemsko, ali pomorska blokada. Poslaniki se o besedilu poslanice niso še zedinili, ker se hočejo poprej posvetovati s svojimi vladaми

Razne vesti.

Lesene hiše. Na Angleškem je istotako pomanjkanje stanovanj kakor pri nas, radi tega so začeli sedaj podjetni Angleži z gradbo velike množine lesenih hiš, da hitro odpomorejo stanovanjski mizeriji.

Rod samomorilcev. Z Budimpešte poročajo, da se je tam ustrelil 25 letni steklar Ludvik Bencsay. Samomor so izvršili tudi njegov oče, stari oče in cela vrsta prednikov njegovega rodu.

Boljševiške reforme. »Daily Telegraph« poroča iz Kodanja, da so boljševiki odpravili petdnevni delavni teden, ter uvedli sedemdnevne z dvanajstimi delavnimi urami na dan. Tem težkim odredbam se pa delavstvo prav nič ne protivi, dočim bi se »buržuazijski« odredbi gotovo s silnim hrupom uprlo.

Češkoslovaško srednješolstvo. Dr. M. Valouch priobčuje v »Narodnih Listih« sledečo statistiko: Ob prevratu je bilo na češkoslovaškem teritoriju 289 srednjih šol, od katerih je bilo 156 (54%) čeških, 130 (45%) nemških, a 3 (1%) poljske. Koncem šolskega leta 1918-19 je obiskovalo te šole 69.285 dijakov in dijakinj, in to češke šole 43.728, nemške 24.824, ter poljske 733 dijakov.

Amerikansko. V Stocktonu v Ameriki so sklenili, da odslej ne bodo več zapirali šoferjev, ampak automobile. Pravijo, da bo bolj učinkovalo, ker bo na ta način nastala škoda občutnejša kakor pa ona, ki nastane vsled šoferjevega zapora.

Vojni stroški Francije znašajo 220 milijard frankov.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Raznašalci časopisov

Invalidi, dobe lep zaslužek. Zglase naj se v upravnistvu „Mariborskega delavca“.

Trgovski ples mariborskih : trgovcev :

dne 7. februarja 1920 ob 20. uri v Götzovi dvorani.

Vstopnina za osebo 20 K, za obitelj (3 osebe) 50 K.

Igra vojaška godba Dravske divizije. o o o Obлека priprosta!

Vstop dovoljen le vabljencem!

2-2

Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene.

Tečaj za

obratno risanje

na

Zasebnem učilišču Legat.

Začetek 9. februarja 1920.

Važno za obrtnike in rokodelce vsake vrste zlasti pa za trgovce.

Poučuje strokovni profesor. Vpisovanja in pojasnila na Zasebnem učnem zavodu LEGAT, Maribor, Vetrinjska ulica 17, I. nadstropje od 11-12. 3-2

Za uvoz in izvoz

prevzamem blago vseh vrst, kakor žito, moko, milo i. t. d. katero imam vedno v zalogi.

Cenj. tovarnam in podjetjem se priporočam kot tvrdka z la. referencami.

Import in Eksport

Ferdo Sert, Maribor

Koroška cesta 21.

Slovenci! Slovenke! Govorite povsod samo slovenski!

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, programe, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah, se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.